

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการ
ขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ชื่อและนามสกุล นายอาทิตย์ ทองพิมพ์

แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร

สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. สินีสุข ครุฑเมือง แสนเสริม
2. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์สุกัญญา อธิปอนันต์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สินีสุข ครุฑเมือง แสนเสริม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพล)

8-2

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัย นายอาทิตย์ ทองพิมพ์ รหัสนักศึกษา 2559001017

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สินีสุข คุรุทเมือง แสนเสริม

(2) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี (2) ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ และ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่เข้าร่วมโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจจำนวน 551 ราย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 232 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.67 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.23 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร มีประสบการณ์ในการปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 10.01 ปี แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.62 คน พื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ย 25.52 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 4,493.53 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้เฉลี่ย 235,555 บาท ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 6,457.33 บาทต่อไร่ และเกือบสามในสี่ใช้เงินทุนของตนเองและครอบครัวในการลงทุน (2) เกษตรกรมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด (3) ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้รับจากการผลิตมันสำปะหลัง ประสบการณ์ในการผลิตมันสำปะหลัง และการรับรู้ข้อมูลการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ (5) ปัญหาของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจพบว่ามีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อเสนอแนะ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรเพิ่มรูปแบบหรือช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลาย และมีความถี่ในการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

คำสำคัญ ความพึงพอใจ โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

Thesis title: Factors Relating to Farmer Satisfaction Towards the Economic Crop Registration Project in Bang Lamung District of Chon Buri Province

Researcher: Mr. Arthit Thongpim; **ID:** 2559001017;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: Dr. Sineenuch Khrutmuang Sanserm, Associate Professor;
(2) Bumpen Keowan, Associate Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

The purposes of this research were to study (1) fundamental socio-economic circumstance of farmers in Bang Lamung District of Chon Buri Province (2) farmers' satisfaction towards the Economic Crop Registration Project (3) factors relating to farmers' satisfaction towards the Economic Crop Registration Project (4) problems and suggestions of farmers for the Economic Crop Registration Project.

Population was a number of 551 cassava farmers in Bang Lamung District of ChonBuri Province who participated in the Economic Crop Registration Project. The sample group was 232 farmers by simple random sampling with drawing lots. Tool was interview form. Data was analyzed by frequency distribution, percentage, minimum value, maximum value, standard deviation and multiple regression analysis.

Findings from the study were as follows. (1) Over half of the farmers were male with their average age at 48.67 years. They completed primary education. Their average number of household members was 4.23 persons. Most of them did not join membership of any agricultural group. Their average experience in cassava plantation was 10.01 years. Their average number of household labor was 1.62 persons. Their average planted area was 25.52rai. Their average yield was 4,493.53 kg/rai with the average income 235,555 baht and the average production cost 6,457.33 baht/rai. Nearly three-fourths spent their own capital and their relatives' capital for investment. (2) Their overall acknowledgement level of the Economic Crop Registration Project from other sources was at medium level as they received information most of the time from agricultural extension officers. (3) Their overall satisfaction towards the Economic Crop Registration Project was at high level. (4) Factors relating to farmers' satisfaction towards the Economic Crop Registration Project were yield from cassava production, experience in cassava production and receiving information about economic crop registration. (5) In terms of farmers' problems in the Economic Crop Registration Project, overall problem was found at low level. It was suggested authorities to increase patterns or diverse channels with more frequency in public relations campaign.

Keywords: Satisfaction, Economic Crop Registration Project, Bang Lamung District Chon Buri Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงยิ่งจาก นาง สุกัญญา อธิปอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร ประธาน คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนาฏ ครุฑเมือง แสนเสริม อาจารย์ ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม จากสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ และแนวความคิดทางด้านวิชาการอันมีคุณค่า ตลอดจนคำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมทั้งให้กำลังใจตลอดที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ด้านวิชาการ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่อำนวยความสะดวกทุกด้าน ซึ่งมีผลทำให้การศึกษาประสบผลสำเร็จ พร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณเกษตรจังหวัดชลบุรี เกษตรอำเภอบางละมุง และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุงผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังที่เข้าร่วมโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56 ในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทุกท่านที่เสียเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโทรุ่นที่ 13 ภาคตะวันออก สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือและกำลังใจจากมารดา และทุกคนในครอบครัว ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกมาก ที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณและขอบคุณมาไว้ในโอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน คุณค่าและความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่มารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

อาทิตย์ ทองพิมพ์

สิงหาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	8
กระบวนการรับรู้	16
โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	20
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร	40
สภาพทั่วไปของอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.....	46
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ข้อมูลพื้นฐานและสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเกษตรกร	62
ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	72
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียน พืชเศรษฐกิจ	79
ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการ ขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	91
บทที่ 5	
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุปการวิจัย	101
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	118
ก ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์	119
ข แบบสัมภาษณ์	124
ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	แสดงระยะเวลาการดำเนินการและสิทธิการขึ้นทะเบียน ของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง	24
ตารางที่ 2.2	แผนการประชาสัมพันธ์โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56	35
ตารางที่ 2.3	แผนการรับขึ้นทะเบียนโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56	36
ตารางที่ 2.4	แผนการประชาสัมพันธ์และตรวจสอบโครงการขึ้นทะเบียน พืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56	37
ตารางที่ 2.5	แผนการออกใบรับรองฯโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ปี 2555/56	39
ตารางที่ 2.6	แสดงสถิติข้อมูลการเกษตรของอำเภอบางละมุง	48
ตารางที่ 3.1	แสดงรายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล	56
ตารางที่ 4.1	สภาพทางสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง	63
ตารางที่ 4.2	สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร	66
ตารางที่ 4.3	แหล่งข้อมูลและระดับการรับรู้การขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	69
ตารางที่ 4.4	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	73
ตารางที่ 4.5	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ในขั้นตอนการเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	75
ตารางที่ 4.6	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ในขั้นตอนการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	76
ตารางที่ 4.7	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ในขั้นตอนการตรวจสอบและการประชาสัมพันธ์	77
ตารางที่ 4.8	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ในขั้นตอนการออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	78
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์	81
ตารางที่ 4.10	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ	82
ตารางที่ 4.11	การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกร ต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในด้านการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในด้านการเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	85
ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในด้าน การขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	86
ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในด้านการตรวจสอบและการประชุม	88
ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในด้านการออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียน	89
ตารางที่ 4.16 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	90
ตารางที่ 4.17 ปัญหาของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	92
ตารางที่ 4.18 ปัญหาของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในขั้นตอนการเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	93
ตารางที่ 4.19 ปัญหาของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในขั้นตอนการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	94
ตารางที่ 4.20 ปัญหาของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในขั้นตอนการตรวจสอบและการประชุม	95
ตารางที่ 4.21 ปัญหาของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจในขั้นตอนการออกใบรับรองผลการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	97
ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ	98

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 กระบวนการรับรู้	17

